

Asia: VN/5904/2019

Luonnos Suomen arktisen politiikan strategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Helsinki Shipyard Oy:n lausunto

JOHDANTO

Miksi Meriteollisuus voisi hyötyä Arktisesta Strategiasta, miten Meriteollisuus voi edesauttaa Arktisen Strategian toteutusta?

Arktisella ja antarktisella alueella merkittävä osa infrastruktuurista perustuu merenkulkuun ja merikuljetuksiin. Suomalainen meriteollisuus on ollut, ja on edelleen, edelläkävijä arktisen merenkulun kehityksessä. Suomalaisen meriteollisuuden pitää olla keihäänkärkenä kehittämässä sellaisia tuotteita, palveluja ja ratkaisuja, jotka tukevat Arktista strategiaa.

Ympäristö ja ilmaston muutos ovat keskiössä.

YLEISTÄ

- On erinomaisen tärkeää että Arktinen strategia muotoillaan ja luodaan
- Ehdotus sisältää keskeisiltä osiltaan huomioonotettavat näkökohdat, ja on siltä osin hyvinkin hyödyllinen
- Muutamiin kohtiin esitetään alla kommentit joita pyydämme huomioimaan jatkokäsittelyssä

- Olemme käytettävissänne jos syntyy lisäkysymyksiä tai muuta kommenttia

KOMMENTTEJA

- Tästä ehdotuksesta puuttuu konkreettista faktapohjaa, johon tulevia päätöksiä voisi perustaa. Näin ollen se ei mahdollista ennakoitavuutta, eli elinkeinoelämä ei sen perusteella voi rakentaa omia strategioitaan, koska ei voida ennakoida miten viranomaiset tulevat päättämään. Jos faktataustoitusta on tehty/olemassa, olisi se hyvä liittää julkistettavaan strategiaan - vaikkakin lyhennelmänä
- Strategia on jaettu neljään osioon, jossa on muotoiltu tavoitteita yhteiskunnan eri alueille. Tavoitteet eivät riittävästi kuvaa yhteyttä arvolauseiden ja kehityslinjojen välille. Kehittyvän teollisuuden itseisarvoa ei identifioida, joskin mainitaan ohimennen innovoinneista hyvänä asiana
- Ehdotuksessa Suomen roolia Euroopan yhteistyössä painotetaan, mutta siitä Suomelle syntyvä hyöty jää epäselväksi
- Painotettava selkeämmin Suomen keskeisimmät osaamisalueet ja määriteltävä miten niitä hyödynnetään: oma teollisuus, omat palveluelinkeinot, osaamisen myynti (konsultti- ja suunnittelutoiminta) jne
- Strategian keskeinen yleinen merkitys olisi määrittää, millä panostuksilla edistämme elinkeinoelämämme yleisesti, ja teollisuutemme kehitystä erityisesti, menestykseen. Tätä konkretiaa jää kaipaamaan.
- Yleiseksi tavoitteeksi olisi otettava edistää EU:n piirissä parempi ymmärrys siitä vaikeusasteesta, jossa Suomi rakentaa hyvinvointiaan arktisista oloista huolimatta, ja osin kääntäen vaikeudet vahvuuksiksi. Kehittämiemme vahvuuksien edelleenkehittäminen kiristyvässä kilpailussa, ja kiinalaisten rynnäessä osaamisen ostamiseen, vaatii erityistä huomiota ja varjelua. Toisin sanoen, Suomen itsekkäitä etuja pitäisi painottaa enemmän vaikka eurooppalainen yhteisöllisyys onkin ihan hyvä asia.
- Painopistealueen 3.2: Osaaminen, huippuluokan tukimus alla ei ole millään lailla nostettu esiin suomalaisen meriteollisuuden erityisosaamisaluetta, eli arktiseen merenkulkuun liittyviä tuotteita ja palveluja. Siksi ehdotamme, että ko. kohtaan lisätään tekstiin arktisen merenkulun tutkimukseen ja kehittämiseen liittyvä ainutlaatuinen osaaminen ja infrastruktuuri.
- Painopistealueen 3.2 strategiset toimenpiteet on muotoiltu niin kuin niillä olisi itseisarvoa. Niiden suurin arvo on kuitenkin siinä, että ne palvelevat maamme taloudellista kehitystä hyvinvointia edistäen. Tämä yhteys jää määrittelemättä selväsanaisesti, vaikka ehkä kaikki pitävät sitä itsestäänselvyytenä. Tässä kohdassa pitäisi myös korostaa, että teknisen osaamisen ja innovaatiokyvyn kehittämisen on otettava keskeiseksi tavoitteeksi.

- Meriteollisuuden osuus arktisessa strategiassa rajoittuu lopulta puolen sivun osioon painopistealueessa 4: Infrastrukturi ja logistiikka. Siinäkin varotaan tarkasti mainitsemasta laivanrakennusta ja meriteollisuutta osana logistiikkapalveluja. Olisi saatettava tietoisuuteen, miten 30,000 ihmistä työllistävä ala, poikkeuksellisen korkealuokkaisella osaamisellaan, yhdessä tutkimuksen ja opetuksen kanssa voi edistää kestävästä kehitystä ja digitalisaatiota Suomelle erittäin tärkeällä sektorilla: ympärivuotisesti toimivat merikuljetukset ja satamat.
- Merenkulkua käsittelevien strategisten toimenpiteiden listaan tulisi lisätä, että meriklusterin osaamista tulee tukea ja hyödyntää myös eurooppalaisen arktisen tutkimuksen ja arktisen merenkulun infrastruktuurin kehittämisessä. (Euroopassa on käynnissä merkittäviä arktiseen tukimustoimintaan ja arktiseen merenkulkuun liittyviä infrastruktuurihankkeita, joissa voidaan hyödyntää suomalaista asiantuntemusta ja teknologiaosaamista).

Kajosaari Markku
Helsinki Shipyard Oy